
Episcopologio da Diocese de Tui-Vigo

Do século I ao VI

Corresponde a un longo período sen noticias históricas. Durante varios séculos rexistráronse neste territorio grupos cristiáns formando Comunidades, á fronte das cales había un Bispo, pero dificilmente houbo Sedes con clara delimitación do territorio. A esta situación deben pertencer os dous primeiros Bispos seguintes:

1. SAN EPITACIO, Mártir

Século I

Sand.: Ano 57

2. SAN EVASIO, Mártir

Século I

Sand.: Ano 82

3. ANILA

Sand.: 572

FI.: ca 572 - Conc. Brac. I.

Av.: ca 568 - ca 576

4. NEUFILA

Sand.: 583

FI.: ante 580 - post 589

Av.: ca 576 - 589

5. GARDINGO

Sand.: 583

FI.: ante 589

Av.: ca 585 - ca 600

(Bispo arriano de Tui; en 589 converteuse ao Catolicismo)

6. ANASTASIO

Sand.: ca 633

FI.: ante 633 - ca 643

Av.: ca 628 - 643

7. ADIMIRO

Sand.: 646

FI.: ca 643 - ante 653

Av.: ca 643 - ca 650

8. BEATO

Sand.: 653
FI.: ca 653
Av.: ca 650 - 656

9. GENETIVO

Sand.: 675
FI.: ante 670 - ca 682
Av.: ca 665 - ca 681

10. OPPIA

Sand.: 683
FI.: ca 682 - ca 686
Av.: ca 681 - ca 686

11. SAN? ADELFO, Mártir

Sand.: 686
FI.: ante 688 - post 693
Av.: ca 686 - ca 700

Invadida polos musulmáns a cidade de Tui, os seus Bispos –de quen descoñecemos os nomes– residiron en Iria Flavia (Padrón) ata o ano 882, ou quizais ata 914.

12. DIEGO

Sand.: 876
FI.: ante 890 - post 901
Av.: ca 882 - ca 906

13. BRANDERICO

Sand.: 886
FI.: ante 912 - 914
Av.: ca 882 - ca 906

14. SAN HERMOYGIO ou HERMOIGIO

Sand.: 898
FI.: 915 - post 925
Av.: 915 - post 926
Tío de San Paio, Mártir (+925)

NAUSTIO

Sand.: (Omite)
FI.: ca 926 ~ ...
Av.: ca 926 - ca 932

15. DON OVECO, ENECO ou DIEGO

Sand.: 935
FI.: vixit 935
Av.: ca 932 - 936

16. DON (SAN?) VIMARA ou VIMARASIO

Sand.: 937
FI.: ante 937 - post 942
Av.: 936 - ca 948

17. DON BALTARIO

Sand.: 949
FI.: vixit 949
Av.: ca 948 - 951

18. DON (SAN?) VILIULFO

Sand.: 960
FI.: 952 - ca 970
Av.: 952 - 1003

DON PELAGIO

Sand.: (Omite)
FI.: vixit in fine s.X
Av.: vixit in init. s.XI

DON ALFONSO I

Sand.: (Omite)
FI.: vixit in init s.XI
Av.: vixit ante 1022

A causa da invasión dos Normandos, encargouse da Diocese

DON SUERO BERMÚDEZ, Bispo de Dumio

Sand.: (Omite)
Av.: 1022 - 1024

Debido á situación creada polas devanditas invasións, esta Diocese de Tui é anexionada, en 29.Out.1024, á Arquidiocese de Santiago de Compostela, ata 1069.

19. SAN GEORGIO ou JORGE

Sand.: 1071
FI.: 1070 -
Av.: 1069 - 1072

20. DON ADERICO ou AUDERICO

Sand.: 1074
FI.: 1072 - post 1095
Av.: 1072 - ca 1098

21. DON ALFONSO II ou ALONSO

Sand.: 1105
FI.: 1100 - 1130
Av.: ca 1099 - 1130

22. DON PELAYO MELÉNDEZ

Sand.: 1130
FI.: 1131 - 1155

Av.: 1130 - 1156

DON ISIDORO

Sand.: (Omite)

FI.: 1156 - 1167

Av.: 1156 - 1167

23. DON JUAN I

Sand.: 1156

FI.: 1168 - post 1172

Av.: 1168 - 1173

24. DON ISIDRO

Sand.: 1158

25. DON JUAN, o Segundo

Sand.: 1169

26. DON BELTRÁN ou BERTRANDO

Sand.: 1174

FI.: 1174 - 1187

Av.: 1173 - 1187

1. DON PEDRO

Sand.: 1192

FI., Av.: 1188 - 1205

28. DON SUERO ou SUARIO

Sand.: 1201

FI., Av.: 1206 - 1215

29. DON JUAN PÉREZ, o Terceiro

Sand.: 1217

FI., Av.: 1215 - 1217

30. DON ESTEBAN EGEA

Sand.: 1218

FI.: 1218 - 1239

Av.: 1217 - 1239

Dedicación da Santa Igrexa Catedral de Tui (1225)

31. DON LUCAS TUDENSE

Sand.: 1239 ... moi coñecido pola súa historia

FI., Av.: 1239 - 1249

32. DON GIL PÉREZ DE CERVEIRA

Sand.: 1250

FI., Av.: 1250 - 1274

33. DON NUÑO PÉREZ

Sand.: 1274

FI.: 1274 - 1277

Av.: 1274 - 1276

34. DON FERNANDO ARIAS

Sand.: 1279

FI.: 1278 - 1285

Av.: 1276 - 1285

35. DON JUAN FERNÁNDEZ DE SOTOMAYOR, o Quarto do nome,

Notario Maior de Andaluzia, e Chanciller da Reyna Dona María Sand.: 1286

FI., Av.: 1286 - 1323

VENERABLE FR. BERNARDO GUIDO

Sand.: (Omite)

FI., Av.: 1323 - 1324

36. DON FR. SIMÓN

Sand.: 1326

FI.: 1324 - 1327

Av.: 1324 - 1326

37. DON RODRIGO IBÁÑEZ

Sand.: 1329

FI.: 1328 - 1335

Av.: 1326 - 1335

38. DON GARCÍA

Sand.: 1337

FI.: ca 1336 - 1348

Av.: 1335 - 1348

39. DON GÓMEZ PREGO

Sand.: 1348

FI., Av.: 1349 - 1351

40. DON JUAN DE CASTRO, o Quinto

Sand.: 1354

FI.: 1351 - post 1383

Av.: 1351 - 1385

41. DON DIEGO ANAYA Y MALDONADO, o Segundo

Sand.: 1387

FI.: post 1383 - 1390

Av.: 1385 - 1390

42. DON JUAN RAMÍREZ DE GUZMAN, o Sexto

Sand.: 1391

FI., Av.: 1391 - 1394

43. DON JUAN FERNÁNDEZ DE SOTOMAYOR (II), o Séptimo

Sand.: 1415
FI.: 1394 - 1423
Av.: 1395 - 1423

44. ENRIQUE GUILLELMO, Cardeal

Sand.: 1430

45. DON RODRIGO DE TORRES, o Segundo

Sand.: 1433
FI., Av.: 1427 - 1430

46. JUAN DE CERVANTES, o Octavo, foi Cardeal en Roma

Sand.: 1436
FI., Av.: 1430 - 1438

DON GARCÍA MARTÍNEZ DE VAHAMONDE (II)

Sand.: (Omite)
FI., Av.: 1439 - 1441

47. DON LUIS PIMENTEL

Sand.: 1446
FI.: 1442 - 1467
Av.: 1441 - 1467

48. DON PEDRO DE SYLVA, E TENORIO

Sand.: 1460

49. RODRIGO DE VERGARA, o Terceiro

Sand.: 1469
FI., Av.: 1446 - 1472

50. DON DIEGO DE MUROS, o Terceiro

Sand.: 1484
FI.: 1472 - 1487
Av.: 1471 - 1487

51. DON PEDRO BELTRÁN, o Terceiro

Sand.: 1489
FI., Av.: 1488 - 1505

*Entre 1505 e 1515, houbo unha longa e confusa vacante, provocada pola negativa dos Reis Católicos a conceder o placet rexio a **Don Juan de Sepúlveda** (nomeado para Tui polo Papa Xullo II, pero non aceptado polos Monarcas). Logo duns anos de forcexo e interdictos, **Don Juan de Sepúlveda** foi nomeado en 1514 Bispo de Malta; e ocupou a sede de Tui **Don Martín Zurbano**, máis coñecido por “**Martín de Azpeitia**”.*

Por iso, os nomes e datas dos catro Bispos que van a continuación, reflicten a confusión do tempo en que se prolongou a crise.

A variación nas datas pode obedecer a que unhas aluden á data de nomeamento e outras á toma de posesión.

- 52. DON MARTÍN ZURBANO**
Sand.: 1506
FI.: 1515 - 1516
Av.: 1514 - 1516
- 53. DON JUAN MANSO, o Noveno. Presidente de Valladolid**
Sand.: 1512
- 54. DON JUAN DE SEPÚLVEDA, o Décimo**
Sand.: 1512
- 55. DON MARTÍN ZURBANO, o Segundo**
Oydor do Concejo, e da Santa e General Inquisición.
Sand.: 1516
- 56. DON LUIS MARLIANO**
Sand.: 1518
FI., Av.: 1517 - 1521
- 57. CARDENAL PEDRO SARMIENTO, o Quarto**
Sand.: 1523
FI., Av.: 1523 - 1525
- DON PEDRO GONZÁLEZ MANSO**
Sand.: (Omite)
FI., Av.: 1525 - 1526
- 58. DON DIEGO DE AVELLANEDA, o Quarto,**
foi Presidente da Audiencia Real de Granada
Sand.: 1526
FI.: 1526 - ca 1536
Av.: 1526 - 1537
- DON JUAN DE REMIA**
Sand.: (Omite)
FI., Av.: 1537 - 1537
- 59. DON SEBASTIÁN RAMÍREZ DE FUENLEAL,**
foi Presidente de Granada
Sand.: 1538
FI., Av.: 1538 - 1540
- 60. DON MIGUEL MUÑOZ,**
foi Presidente de Valladolid
Sand.: 1540
FI., Av.: 1540 - 1547
- 61. DON JUAN DE SAN MILLÁN, o Undécimo**
Sand.: 1550
FI., Av.: 1547 - 1564

- 62. DON DIEGO DE TORQUEMADA, o Quinto**
Sand.: 1565
FI., Av.: 1564 - 1582
- 63. DON JUAN CAYETANO, o Duodécimo**
Sand.: 1582
- 64. DON BARTOLOMÉ MOLINO**
Sand.: 1583
FI., Av.: 1583 - 1589
- 65. DON BARTOLOME DE PIAZZA (ou DE LA PLAZA), o Segundo**
Sand.: 1589
FI., Av.: 1589 - 1597
- 66. DON FRANCISCO DE TOLOSA**
Xeral de San Francisco
Sand.: 1598
FI., Av.: 1597 - 1600
- 67. DON FRANCISCO TERRONES DEL CAÑO, o Segundo**
Sand.: 1601
FI., Av.: 1601 - 1608
- 68. DON FR. PRUDENCIO DE SANDOVAL**
Cronista da Súa Maxestade, nos Reynos de Castilla
Sand.: 1607
FI., Av.: 1608 - 1612
- 69. DON JUAN GARCÍA DE VALDEMORA**
FI., Av.: 1612 - 1620
- 70. DON FR. JUAN DE PERALTA**
FI., Av.: 1621 - 1622
- 71. DON FR. PEDRO DE HERRERA**
FI., Av.: 1622 - 1630
- 72. DON PEDRO DE MOYA Y ARJONA**
FI., Av.: 1631 - 1631
- 73. DON DIEGO DE VELA**
FI., Av.: 1632 - 1635
- 74. DON DIEGO DE ARCE Y REYNOSO**
FI., Av.: 1636 - 1638
- 75. DON DIEGO RUEDA RICO**
FI., Av.: 1639 - 1639
- 76. DON ANTONIO DE GUZMÁN Y CORNEJO**
FI., Av.: 1641 - 1642

- 77. DON DIEGO MARTÍNEZ ZARZOSA**
FI., Av.: 1644 - 1649
- 78. DON JUAN LÓPEZ DE VEGA**
FI., Av.: 1649 - 1656
- 79. DON MIGUEL FERRER**
FI.: 1658 - 1659
Av.: 1657 - 1659
- 80. DON FR. JUAN DE VILLAMAR**
FI., Av.: 1660 - 1666
- 81. DON ANTONIO FERNÁNDEZ DEL CAMPO Y ANGULO**
FI., Av.: 1666 - 1668
- 82. DON BERNARDINO LEÓN DE LA ROCHA ou ROCA**
FI., Av.: 1668 - 1673
- 83. DON FR. SIMÓN GARCÍA PEDREJÓN**
FI., Av.: 1674 - 1682
- 84. DON ALFONSO GALAZ TORRERO**
FI., Av.: 1682 - 1688
- 85. DON FR. ANSELMO GÓMEZ DE LA TORRE**
FI., Av.: 1690 - 1721
- 86. DON FERNANDO IGNACIO DE ARANGO Y QUEIPO**
FI., Av.: 1721 - 1745
- 87. DON JOSÉ LARUMBE Y MALLI**
FI., Av.: 1745 - 1751
- 88. DON JUAN MANUEL RODRÍGUEZ CASTAÑÓN**
FI., Av.: 1752 - 1769
- 89. DON ANTONIO FERNÁNDEZ TOVAR**
Av.: 1770 - 1770
- 90. DON FR. LUCAS RAMÍREZ GALÁN**
Av.: 1771 - 1774
- 91. DON DIEGO FERNÁNDEZ ANGULO**
Av.: 1775 - 1796
- 92. DON JUAN GARCÍA BENITO**
Av.: 1797 - 1825
- 93. DON FR. FRANCISCO GARCÍA CASARRUBIOS Y MELGAR**
1825 - 1855

94. DON TELMO MACEIRA Y PAZOS

1855 - 9.Ago.1864

95. DON FR. RAMÓN GARCÍA Y ANTÓN

Ago.1865 - 15.Abr.1876

96. DON JUAN MARÍA VALERO NACARINO

1.Dec.1876 - 15.Abr.1882

97. DON FERNANDO HUE GUTIÉRREZ

5.Ago.1882 - 4.Nov.1894

98. DON VALERIANO MENÉNDEZ CONDE

25.Set.1894 - 4.Nov.1914

99. DON LEOPOLDO EIJO GARAY

8.Nov.1914 - 9.Xul.1917

100. DON MANUEL LAGO Y GONZÁLEZ

15.Ago.1917 - 24.xul.1923

101. DON MANUEL MARÍA VIDAL Y BOULLÓN

1.Abr.1924 – 26.Xan.1929

102. DON ANTONIO GARCÍA Y GARCÍA

16.xul.1930 - 14.Feb.1938

Nomeado Arcebispo de Valladolid, é designado Administrador Apostólico do Bispado de Tui (14.Feb.1938 - 15.Out.1944).

103. DON FR. JOSÉ LÓPEZ ORTIZ, O. S. A.

15.Out.1944 - 25.Mar.1969

Por Bula Quemadmodum impiger de S.S. Xoán XXIII, de data 9.Mar.1959, únese á Diocese de Tui e ao seu Bispo o título e denominación de VIGO; elévase a rango de Concatedral o templo de Santa María de Vigo; e facúltase ao Bispo para que poida residir, e ao Cabido Catedral para que poida celebrar os oficios, na Cidade de Vigo.

104. DON JOSÉ DELICADO BAEZA

4.Out.1969 - 7.Xuñ.1975

105. DON JOSÉ CERVIÑO CERVIÑO

Administrador Apostólico, 9.Xuñ.1975 - 18.Dec.1976

Bispo de Tui-Vigo, 18.Dec.1976 - 7.Xuñ.1996

Administrador Apostólico, 7.Xuñ.1996 - 14.Xul.1996

106. DON JOSÉ DIÉGUEZ REBOREDO

14.Xul.1996 – 28.Xan.2010

107. DON LUIS QUINTEIRO FIUZA

28.Xan.2010 -

FONTES:

Sand.: Prudencio de Sandoval, Bispo de Tui, Cronista da Súa Maxestade, *ANTIGVEDAD DE LA CIUDAD, Y IGLESIA CATHEDRAL DE TVY, Y DE LOS OBISPOS QUE SE SAVE AYA AUIDO EN ELLA...* Braga 1610; edic. facsímil, El Albir, Barcelona 1974.

Fl.: Enrique Flórez, O. S. B., *ESPAÑA SAGRADA*, t. XXII, 2ª. edic. 1799.

Av.: Francisco Ávila y La Cueva, *HISTORIA CIVIL Y ECLESIASTICA DE LA CIUDAD DE TUY Y SU OBISPADO*, t. III (escrito en 1854), edic. facsímil, Consello da Cultura Galega 1995.

BOLETÍN OFICIAL ECLESIASTICO DEL OBISPADO DE TUI-VIGO (1959 ss.).

Ver: *TUI. MUSEO Y ARCHIVO HISTÓRICO-IX*

(Tui 2011); Manuel Caviedo Tejedo: *Episcopologio tudense: de 911 a 1024*.